

Huvudman

ÄNGELHOLMS KOMMUN
info@engelholm.se

Beslut

Datum 2026-05-13
Dnr SI 2026:2026
Sida **1 (8)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Toftaskolan SO 3 i Ängelholms kommun.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Ängelholms kommun en anmärkning avseende brist rörande åtgärder för att neka obehöriga tillträde. Ängelholms kommun ska senast den **17 september 2026** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2026:2026) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2026 genomfört en riktad tillsyn av Toftaskolan SO 3 i Ängelholms kommun. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Toftaskolan SO 3 följer gällande bestämmelser om säkerhetsarbete i brottsförebyggande syfte avseende beredskapsplan, löpande arbete för att säkerställa beredskap att hantera allvarliga våldssituationer och hot om sådana situationer samt åtgärder för att neka obehöriga personer tillträde till skolenheten under den tid verksamheten pågår.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, personal och rektorn samt observationer på skolenheten den 10 mars 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, såsom beredskapsplan och rutiner. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Säkerhetsarbete i brottsförebyggande syfte

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Beredskapsplan

Av intervjuer framgår samstämmigt att det på skolenheten finns en beredskapsplan som har upprättats av rektor. Skolinspektionen har tagit del av "Beredskapsplan Ängelholm Toftaskolans åk 4–9 beredskapsplan för allvarliga våldssituationer eller hot om allvarlig våldssituation". Rektor uppger att beredskapsplanen upprättades under hösten 2025.

Av planen framgår att den omfattar två skolenheter, Toftaskolan SO 3 (årskurs 7–9) samt SO 2 (årskurs 4–6). Utifrån komplettering från huvudmannen framgår att beredskapsplanen, från och med höstterminen 2026, endast kommer omfatta Toftaskolan SO 3 med anledning av Toftaskolan SO 2:s flytt till nya lokaler.

Beredskapsplanen innehåller både förebyggande åtgärder och omedelbara åtgärder som ska vidtas vid en akut våldssituation eller hot om sådan.

Av beredskapsplanen framgår att planen utgår från närhetsprincipen, vilket beskrivs innefatta att en kris ska hanteras där den inträffar och av dem som är närmast berörda och ansvariga samt att skyddsåtgärder ska vidtas skyndsamt på plats av närmast ansvarig personal. På frågan om personal har diskuterat vad en allvarlig våldssituation eller hot om det är och vad personalen förväntas göra i de situationerna bekräftar intervjuad personal samt rektor detta. Personal uppger dock att det är svårt att konkretisera i alla situationer eftersom situationen kan te sig olika i praktiken.

Av beredskapsplanen framgår att all personal ska agera enligt en viss princip, vilket intervjuad personal och rektor bekräftar. Intervjuad personal

säger att de alla har samma roll i en allvarlig våldssituation eller hot om en sådan, vilket rektor bekräftar. I planen finns en checklista med handlingsalternativ vid en allvarlig händelse och det framgår hur personal ska agera beroende på situation.

Av beredskapsplanen framgår vilken roll "rektor" har vid händelse av en allvarlig våldssituation eller hot om densamma. Krisgruppens rollfördelning och arbetssätt framgår vidare av planen. Av beredskapsplanen framgår inte vilken av de två rektorerna som ansvarar för vilka delar när rektorns roll omnämns utan att skolenhet eller namn specificeras. Huvudmannen har, efter verksamhetsbesök, inkommit med förtydligande angående vilken rektor som avses i beredskapsplanen och även uppgett att de reviderat planen i enlighet med detta.

Löpande arbete för att säkerställa beredskap

Identifiera säkerhetsrisker och sårbarheter

Av beredskapsplanen framgår att planen ska revideras senast i augusti 2026, vilket bekräftas av rektorn under intervju.

Personalen berättar att det har gjorts en sårbarhetsinventering på skolan. Ett externt företag har utbildat och övat med personalen i pågående dödligt våld och hjälpt skolan att identifiera risker som sedan har beaktats i beredskapsplanen. Vidare har personalen diskuterat detta gemensamt i olika grupper. Personalen säger att säkerhetsfrågor lyfts både systematiskt, åtminstone terminsvis, och spontant på skolan. Personalen har också diskuterat riskmiljöer på skolan.

Elever berättar att de deltagit i trygghetsvandringar på skolan där aspekter kring säkerhetsarbetet tas upp. Personal bekräftar att trygghetsvandringar genomförs men att frågor om säkerhet inte är i fokus. Det kan dock finnas omständigheter som lyfts av elever som är kopplade till säkerhet.

Rektor beskriver ett löpande arbete kring säkerhet och brottsförebyggande arbete där både olika personal inom skolverksamheten samt externa parter är involverade. Rektorn uppger bland annat att de har samverkan med skola, socialtjänst, polis och fritid (SSPF). Utöver detta har flera klasser på skolan arbetat med material från polisen om vad som sker på sociala medier.

Information till personal och elever

Av beredskapsplanen framgår att planen ska gås igenom med all personal vid varje läsårsstart samt vid behov, exempelvis vid revidering eller efter inträffad händelse. Vidare framgår i planen att nyanställda och vikarier får information i samband med sin introduktion.

Enligt rektor har all personal informerats om beredskapsplanen och frågorna diskuteras med personalen. Vidare finns beredskapsplanen tillgänglig digitalt för all personal. Av intervju med personal framkommer

att de har kännedom om beredskapsplanen och dess innehåll samt hur de ska agera vid våldssituationer.

Av beredskapsplanen framgår att elever förväntas att invänta instruktioner av personal. Av planen framgår vidare att elever informeras åldersanpassat om grundprincipen för hur man ska agera för att skapa handlingsberedskap utan att skapa oro. Intervjuad personal och rektor uppger att de valt att inte gå ut med detaljer kring beredskapsplanen till elever på grund av att det kan göra elever mer otrygga. Intervjuade elever bekräftar att om det händer något allvarligt på skolan, såsom en skolskjutning, så vet de hur de ska agera utifrån grundprincipen. Eleverna säger att de också har fått information om att de ska lyssna på vad polisen och annan personal säger i en sådan situation och att personalen är de som ansvarar för att larma. Eleverna berättar att de nyligen har tittat på en film från Myndigheten för civilt försvar, som handlade om hur de ska agera vid en skolskjutning, vilket även personal och rektorn bekräftar.

Utbildningsinsatser och övningar

Det framgår av beredskapsplanen att det för personal ska genomföras övningar på temat säkerhet minst en gång per läsår. Både rektor och personal bekräftar att skolan genomfört en övning i pågående dödligt våld under 2025.

Eleverna berättar att huvudmannen har bestämt att elever inte ska delta i övningar kopplade till säkerhet, såsom simulering av skolskjutningar. Personal och rektor bekräftar detta, mot bakgrund av avvägningar kring vad som är åldersadekvat. Personal uppger dock att de informerat eleverna om vissa praktiska moment som kan bli aktuella vid händelse av en allvarlig våldssituation, exempelvis vad som kan göras vid en inrymning.

Åtgärder för att neka obehöriga personer tillträde

Tillträdesbegränsningar/tydligt markerad skolenhet

Vid verksamhetsbesök framgår att skolbyggnaden har flertalet ingångar på olika sidor av byggnaden som används av eleverna. Samtliga dörrar in till den huvudsakliga skolbyggnaden har skyltar som visar att obehöriga ej äger tillträde till lokalerna och att besökare ska anmäla sig vid expeditionen. Skolgården är delvis omgärdad av staket. I anslutning till stora delar av skolområdet går det gångbanor där det på sträckor saknas skyltning om var skolområdet börjar och att obehöriga inte äger tillträde till skolans område. Rektor säger att avgränsningarna på vissa ställen runt skolområdet inte är optimala.

Vid skolområdet finns även en sim- och idrottshall i kommunal regi som används av skolan för idrottslektioner. Huvudmannen har, efter verksamhetsbesök, inkommit med förtydligande angående rutinerna för skolans nyttjande av idrottshallen och de rutiner som finns för skolans verksamhet och besökare i idrottshallen.

Rektor berättar att skolan ska renoveras och att låg- och mellanstadiet ska flyttas. Detta har resulterat i att skolan har uppfört baracker i dagsläget, innehållandes en extra matsal. Det saknas tydlig skyltning om att obehöriga ej äger tillträde vid den provisoriska matsalen.

Rutiner för besök av utomstående och avvisande av obehöriga

Skolinspektionen har tagit del av skolenhetens rutiner för hantering av besökare och obehöriga i lokalerna. Av rutinerna framgår att besökare ska anmäla sig i expeditionen vid ankomst och tilldelas besöksbricka som ska bäras synligt under vistelsen i skolans lokaler. Vidare framgår hur personal ska agera för det fall en obehörig person uppmärksammas och ska avvisas.

Kännedom om besöksrutiner

Elever uppger att lärare har pratat om att tidigare elever på skolan inte får besöka skolan och att elever ska säga till personal om det kommer in någon obehörig på skolområdet. Elever säger att lärare har avvisat tidigare elever som besökt skolan.

Elever uppger att rutinen är att besökare ska uppsöka expeditionen för att registrera sig där och få en namnbricka.

Både personal och rektor bekräftar ovanstående rutiner gällande besökare och avvisande av obehöriga som består av att personal ska möta upp okänd person, fråga om ärende, hänvisa till expedition och att legitimt ärende innebär att de får en provisorisk namnskylt. Om en obehörig inte lämnar så ringer personal 112 och informerar rektor.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att det på varje förskole- och skolenhet

1. finns en beredskapsplan som anger de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation eller hot om en allvarlig våldssituation, och
2. bedrivs ett löpande arbete för att säkerställa en beredskap att hantera allvarliga våldssituationer och hot om allvarliga våldssituationer. (6 a kap. 3 § 1 och 2 skollagen)

Enligt förarbeten ska det i en beredskapsplan framgå hur personal, barn och elever ska agera vid en allvarlig våldssituation eller hot om en sådan situation. (prop. 2024/25:160 s. 46, 157)

Av förarbeten framgår vidare att ett löpande arbete innebär att huvudmannen måste se till att det sker ett kontinuerligt arbete för att identifiera säkerhetsrisker och sårbarheter samt att beredskapsplanen eller andra säkerhetsåtgärder uppdateras eller ändras när omständigheterna medför ett behov av detta. Inom ramen för det löpande arbetet måste det

även säkerställas att personal och elever får information om planeringen och de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation eller hot om en allvarlig våldssituation. Ett löpande arbete med beredskap innefattar vidare att personal genomför övningar i enlighet med beredskapsplanen för till exempel inrymning, utrymning och utestängning (prop. 2024/25:160 s. 41, 44, 157 och 158).

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det på varje förskole- och skolenhet vidtas åtgärder för att obehöriga personer inte ska ges tillträde till enheten under tid när verksamheten pågår (6 a kap. 4 § skollagen).

Av förarbeten framgår att åtgärder som behöver vidtas är att se till att det finns tillträdesbegränsningar. Sådana kan vara fysiska i form av t.ex. grindar och lås men det kan också handla om att se till att enhetens område är tydligt markerat och att de villkor som gäller för att vistas på området kommuniceras utåt på ett tydligt sätt. Vid samnyttjande av lokaler och ytor behöver åtgärder vidtas för att tydliggöra gränserna mellan det område som enbart disponeras av skolan och gemensamt nyttjade ytor. Huvudmannen bör också begränsa möjligheterna för utomstående personer att fritt röra sig från angränsande ytor och gemensamma ytor in på enheterna. Det måste vid varje skolenhet övervägas vilka åtgärder som i det enskilda fallet är nödvändiga och möjliga för att obehöriga personer inte ska ges tillträde till området. De olika förutsättningar som gäller för olika enheter innebär att olika åtgärder kan vara aktuella. I den mån t.ex. kulturskola eller liknande verksamhet bedrivs i skolans lokaler under skoldagen är det väsentligt att skolan har tydliga rutiner och riktlinjer för när personer som hör till dessa verksamheter får vistas inom enheten. Bestämmelsen innebär inte ett krav på att varje möjlighet för en utomstående person att ta sig in på området undanröjs, genom exempelvis fysiska säkerhetslösningar eller genom att personal övervakar skolområdet. Om en obehörig person uppmärksammas på området måste emellertid åtgärder vidtas för att förmå denna att lämna området (prop. 2024/25:160 s 159).

Det framgår vidare av förarbeten att om det saknas rutiner och riktlinjer för när utomstående ska ha rätt eller möjlighet att vistas på förskole- eller skolenheten kan det lätt uppstå gråzoner och oklarheter kring vilka som har rätt att vistas där. Rutinerna bör syfta till att tydliggöra hur utomstående besökare ska agera om de vill besöka t.ex. skolan, hur skolan ska agera för att ta emot sådana besökare och hur obehöriga personer kan avvisas från enheten. Rutiner kan exempelvis handla om att besök ska anmälas på ett visst sätt, att personal ska möta upp besökare vid entrén, att besökare ska bära besöksbricka eller liknande och att skolpersonal ska fråga utomstående som de inte känner igen varför de är där. Rutiner och riktlinjer måste vidare kommuniceras utåt på ett ändamålsenligt sätt (prop. 2024/25:160 s. 59).

Skolinspektionens bedömning

Beredskapsplan

Av ovan redovisade omständigheter framkommer att det finns en aktuell beredskapsplan för Toftaskolan SO 3. Vidare konstaterar Skolinspektionen att det av nämnda plan framgår hur personal och elever ska agera vid en allvarlig våldssituation eller hot om en sådan situation. Skolinspektionen bedömer därmed att skolenheten uppfyller författningarnas krav vad gäller beredskapsplan.

Löpande arbete för att säkerställa beredskap

Av ovan redovisade omständigheter framkommer att det genomförs ett löpande arbete för att säkerställa beredskap vid allvarliga våldssituationer, bland annat genom utbildningsinsatser och övningar för personalen, identifiering av säkerhetsrisker och samverkan med externa aktörer. Det framgår vidare att personal har fått information om de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation eller hot om en allvarlig våldssituation och att eleverna har informerats åldersanpassat om detta. När det gäller elever har det genomförts utrymningsövningar.

Skolinspektionen bedömer därmed att skolenheten uppfyller författningarnas krav vad gäller det löpande arbetet för att säkerställa beredskap att hantera allvarliga våldssituationer eller hot om sådana situationer.

Åtgärder för att neka obehöriga personer tillträde

Av ovan redovisade omständigheter framkommer att det visserligen finns tillträdesbegränsningar på den huvudsakliga skolbyggnaden genom att samtliga ingångar har skyltar där det framgår att obehöriga inte äger tillträde till skolan och att besökare hänvisas till expeditionen. Utredningen har dock visat att det dels saknas sådan skyltning vid den provisoriska matsalen, samt att det vid vissa delar av skolområdet, särskilt i angränsning till de intilliggande gångbanorna, saknas tydliga markeringar om var skolområdet börjar och att det inte framgår vilka villkor som gäller för utomstående att vistas där. Detta är en brist.

I övrigt visar utredningen att rutiner vid besök och hantering av obehöriga personer är kända och tillämpas av personalen.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Ängelholms kommuns verksamhet vid Toftaskolan SO 3 uppfyller inte författningarnas krav fullt ut. Tillsynen visar

att det vid vissa delar av skolområdet saknas tydlig avgränsning avseende var skolområdet börjar samt att det inte framgår vilka villkor som gäller för utomstående att vistas där. Vidare saknas det skyltning att obehöriga inte äger tillträde till den provisoriska matsalen. Detta är en brist. Det framgår dock också att skolenhetens arbete för att neka obehöriga tillträde i övrigt uppfyller författningarnas krav. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Ängelholms kommun en anmärkning.

X Ingrid Jacobsson

Beslutsfattare
Signerat av: Ingrid Jacobsson

X Simon Fast

Föredragande
Signerat av: Simon Fast

I ärendets slutliga handläggning har även regionjurist Maria Nyman och utredare Isabelle Vesterlund medverkat.